

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya
PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los suscriptores del interior reciben las obras del
: : : : : folletí encuadernadas : : : : :

DIRECTOR
D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Carrer de las Cabras, 13, 2^{on} (Buzó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO
Número corrent. 15 cénts.
Donant avis se passa á domicili sense
: : : : : augment de preu : : : : :

LA VIDA AL ENCANT

Crònica

Ja tenim inaugurada la temporada de *Teatro catalá á Romea*, y ab obra castellana per anyadidura. 'L cartell es un geroglífich quina solució es difícil, molt difícil endevinar; es un geroglí-

fich de aquells de dugas solucions que s' inser-tan á vegadas en els setmanaris mansos pera fer *barrinar* als llegidors, oferint un valió premi. Vostés s' hi trenquen la closca, l' encertan y *nada*, surt l' *altra solució*.

¿Será de profit pera 'l teatro de là terra l' ac-tual temporada? *Ecco il problema*; si la Empresa es tan reservada que ni lo que te en cartera ens vol dir, per *modestia* á no dubtar, vagin vostés fent judicis temeraris, busquin la *solució* y 'ls plantarian la de repuesto pels nassos.

Poch, molt poch poden fer pera l' escena cata-lana uns homes que están convensuts de que 'l teatro catalá pert 'l públich, y que prefereixen un drama vist y revist, castellá, á una obra ca-talana acreditada ó nova.

Sempre haviam temut lo mateix: mort en Fre-derich Soler, 'l colisseu del carrer del Hospital habia de morir per forsa; un cos sens ánima, no pot viurer, y en Soler, á pesar de tot, era l' áni-ma d' aquell teatro.

He dit que 'ls homes á quin cárrech está 'l Romea, creuen que 'l teatro catalá es mort. Basta y sobra llegir l' esquivament de cartell pera veureho ben clá, y lo pitjor es que tenen rahó (en la apariencia); per ells que la idea del lucro els atrofia els ideals superiors del Art, es mort, per nosaltres que estimem l' Art per demunt de tot, fins del lucro, es viu y més viu que may. No pot morir un teatro més que quan deixi d' exis-tir 'l públich, y no pot deixar d' existir 'l públich mentres quedi un sol autor aprofitable, y una sola companyia que l' interpreti.

Que 'l nostre te actors, ho sabém de sobras, que te autors, es innegable, autors de talla que encare están en la flor de la vida, en la plenitut de sas facultats; els noms de Feliu y Codina, Martí Folguera, Guimerá, Roure, Baró, Vilanova, Aulés, Arnau, Colomer, Bordas, Ubach y Riera y Bertrán, son ben acreditats y ben estimats dels espectadors.

¿Per qué no *fan* res, ó no *estrenan* res aquets senyors?

Si cap dels autors citats *pot* ó *vol* produhir pera 'l Teatro ¿per qué no 's resucita 'l repertori vell? Poch enrera hauriam de mirar pera recordar obras superiors fa anys no representadas, ab mitja dotzena de las quals, podria ferse una lluhida temporada.

Si tampoch 's vol recorrer al repertori vell ¿per qué no s' obran de bat á bat las portas del escenari, á aqueix estol de joves que ab la més santa resignació del mon, esperan ab l' original sota 'l bras, que 'ls toqui 'l torn de adquirir la patent d' autor dramátich, sancionada pel públich, jutje supréu en aqueix cas?

S' ha dit que 'l jovent d' avuy promet poch, que la trivialitat 'l domina, que está inficcionat d' aqueixa peste d' imitació que ho ha invadit tot, desde la paleta al pentágrama; pro garvellis ben garvellat 'l jovent y tenim l' esperansa de que entre tants 'n podria surtir un que prometés, y un, un tan sols bastaria per' inocular nova vida á la catalana escena, si la seva decadencia es deguda á la retirada voluntaria dels bons autors, ó á la simpatia que per las novas corrents sent el poble, com ha insinuat algú.

'L poble catalá es un poble viril, un poble jove que trevalla pel demá, feyner y estudiós, simpatisa ab tots els ideals del progrés, ¿qué te d' estrany que senti creixer en sas entranyas aqueix *algo* sommort, signo d' una evolució social més ó menos llunyana, y desitji veurer nous horitzonts en tot, fins en lo teatro? Pro aixó no es un obstacle, molt al contrari, un poble viril, un poble jove y actiu, *sent*, y un poble que *sent*, saboreja ab fruició l' Art, quan aqueix Art es verdader y ha brollat de la font pura é inestroncable de l' inspiració. Quan aqueix Art respon á un dels ideals nobles, que porta adormits al fons del cor tot home de be.

Un poble com el nostre ha de donar més públich al teatro que al llibre; doneuli obras bonas, vellas ó novas, pro bonas, ben sentidas y ben representadas, y us omplirà de gom á gom la sala d' espectacles.

Fer lo contrari, donarli produccions arregladas ab desacert, que han de resultar sempre exóticas, es jugar ab ell, es allunyarlo del teatro, es ferli sentir la necessitat del caducat Odeón, en

una paraula, es embrutirlo, y la missió del teatro no es aqueixa; 'l teatro deu esser el mirall, lo viu mirall de lo passat y del present, la cátedra oberta á totas las escolas, á totas las ideas de progrés y de humanitat, 'l ciclorama ahont per ensenyansa dels espectadors se succeheixin las grans situacions históricas y 'ls quadros de costums de la terra ó d' altres pahissos.

Convencuts d' aixó 'ls primers autors dramátichs, anaren á escorcollar l' historia patria y la vida rural, després més atrevits s' internavan en el trahut de la ciutat, penetraren fins al cor dels tallers, y dels salons, y avuy, que contém ab un repertori inmens y escullit, ab actors coneixedors de las obras y de las taulas, ab un públich cada dia més numerós, á pesar de tot lo que 's diga, avuy es quan ens quedém ab una sola empresa que per *caritat* farà catalá alguna vegada, y jeuhen en la pols, obras escullidas, ab éxit estrenadas, y arreglos y traduccions fetas ab discreció y acert, mentres un ex-autor catalá, dona bou per bestia grossa, als que portats de un resto de bona voluntat s' atreveixen á penetrar en el edifici ahont varen ferse 'ls funerals del teatro catalá, 'l dia en que 'l gran Pitarra hi estava de cos present.

El poble en pes va desfilar devant del cadavre del fundador de nostra escena, pagant aixís un tribut de respecte á sa bona memoria; aquell poble era 'l nostre públich.

Cal donchs buscar l' home de pit, capás de reunir de nou aqueix públich, cal fer un nou Teatro Catalá, ahont tingan cabuda las obras escénicas de la terra, passadas, presentas y futuras.

A. LLIMONER.

Consulta

— Senyor metge, ¿no podrà curarme? Sufreixo, 'm moro perque ploro, y quant més ploro més ganas tinch de plorá. Si abans era per mí lley de la vida, l' alegría, avuy sempre ploraria.
 ¡Curim, donguim un remey!
 — ¿Lo mal deus sentirlo al cor?
 — ¡Al mitj! — Sé com s' anomena, filla meva, aquesta pena que tú sents. — ¿Se diu...? — Amor.
 — ¿Té medicina segura per curarlo? — Y no sospira més la nina, ni delira, perque es complerta la cura.
 — ¿Y 'l remey es...? — Oblidá.
 — ¿No 'n sab cap més? — No 'l conech.
 — ¡Ay, senyor metge; aixís crech que jo no 'm podré curá.

TEODORO BARÓ.

Teatro Catalá

HONRAR PARE Y MARE

Drama en dos actes, en vers, original de D. Angel Ribas. Estrenat lo dia 24 del prop-passat Septembre en l'Associació de Sant Lluís Gonzaga, de la parroquia de Sant Pau.

Te aquest drama un argument altament moral, com ja indica lo seu titol. Agradá extraordinariament á la concurrència, que aplaudí en repetidas ocasions las principals situacions de l'obra.

Lo desempenyo, á cárrech dels senyors Dalmau, Costodio, Bernis, Calvó, Catalá y Prieto, resultá molt cuydat.

Lo jove aptor del drama, siguié demanat al final dels actes, surtint á rebre los entusiasmats aplausos de la numerosa concurrència.—X.

LA VENJANSA D' UNA SOGRA

Comedia en un acte, en prosa, original de D. Lluís Llibre. Estrenada lo dia 27 del mes últim en lo teatro Euterpe, de Mataró.

Novament ha demostrat lo senyor Llibre ab la present obreta, sa molta facilitat en lo maneig de la trama escénica. Conseguí fer passar un rato agradable á la concurrència, que celebrá ab aplauso la bondat de l'obra.

Secundaren al autor en lo desempenyo, portantse discretament, las senyoras Antigas y Miquel.—X.

JURAMENT SELLAT AB SANCH

Drama en tres actes, en vers, original de D. Valentí Xirinachs y Farrés. Estrenat lo dia 27 del últim mes, en lo teatro del Centro de Prat de Llobregat.

Be ha comensat lo jove autor d'aquesta obra, donchs que no pot exigirse més en una primera tentativa com es la present. Conté un argument interessantíssim que conmou sovint al espectador, especialment al arribar al final, qu' es d' una tensió dramática extraordinaria.

La exposició y versificació es bona, notantse únicament decaurer algo la primera meytat del tercer acte pero que torna á realzarse ventatjosament en lo restant.

Lo desempenyo, confiat á joves aficionats, siguié bo, donchs s' excediren sovint á lo que d' ells podia exigirse. Hi prengueren part las senyoras Alentorn y Pérez y ls senyors Codina, Feu, Amat, Sibila, Tacher, Parés y Forgas.—J. M.

GALLINA VELLA FA BON CALDO

Comedia en un acte, en prosa, de D. Antón Ferrer y Codina. Estrenada la nit del 3 del corrent en lo teatro Romea.

Debem confessar que, tement que 'l tal estreno nos faria abaixar la cara per centéssima vegada, varem deixar d' anarhi; pero pera no faltar á la missió de cronistas de teatro catalá, varem dirigirnos ahont poguessim trovar datos verídichs. No dirém de quin medi 'ns valguerem, donchs, es un secret del ofici y algo te de valguer la experiencia.

Un cop arribats al regne de la Inmortalitat, nos dirigirem á un temple en quin frontispici s' hi llegeix *Glorias Literarias*. Aplicarem la orella á la porta y no trigarem á sentir lo següent diálech:

—¡Despierta, Frederich Soler y Hubert!

—¿Per qué 'm treus del ensopiment en que 'm tenen, Mariano José de Larra?

—Porque se ha inaugurado ya la temporada del teatro que diste vida.

—¡Ay Fígaro! que ja ho he vist, y fins també que 'ls ingrats no pensaren ab mí en aquesta nit!

—¡Calma, Pitarra! que hasta mí llega el daño que allí están causando esta noche.

—No t' entench, Larra.

—Escucha, Soler, la pieza que declaman. ¿Oyes? ¡Sarcasmo! La titulan *Gallina vella fa bon caldo*; pues de tal caldo y de puchero tal, soy yo la única gallina.

—Veste esplicant, que 'm temo, venint de qui ve 'l títul, una nova barrabassada.

—Pues qué, *Gallina vella fa bon caldo* es la misma obra que en castellano hace once años os trajo el mismo autor á las tablas del propio Romea con el título de *El suicidio de un sombrero*, y *El suicidio de un sombrero* es, es... ¿cómo le llamáis? ¿plagio? yo, en mis críticas, lo llamaba piratería... pues sí, es una piratería literaria de la comedia que titulé *¡Tu amor ó la muerte!*...

—¡Válgam Deu val! ¡Aguantam Fígaro! Me sento morir altre vegada...

No vareig poguer sentir res mes. Per lo tant prénguintne la bona voluntat (1).

Pel trasllat de la revelació,
XIMENO

LO CASTELL DE LA ROCA

Drama en quatre actes y en prosa, original de D. Antón Novellas, estrenat en la nit del 4 del corrent en lo «Cassino de Granollers».

L' autor sortí bastant airós del treball que representa aquest drama, y estigué molt acertat en lo desarrollo que doná á lo interessant argument, 'l qual está basat en una de las llegendas escritas per lo eminent escriptor Excm. Sr. D. Víctor Balaguer, respecte 'ls fets ocorreguts en aquella arruinada casa senyorial.

La companyia del Sr. Tressols posá dita producció en escena.

A causa de la precipitació en los ensajos, alguna de las interessants escenas no produhiren l' efecte que era d' esperar, després de vistos los dos primers actes.

De tots modos, l' obra fou molt ben rebuda. A cada final d' acte tingué de presentarse l' autor á las taulas, y principalment al acabarse lo drama, que se li feu una verdadera ovació.—C.

FA JA UN ANY

Monólech en vers, original de D. Ramon Caralt. Estrenat lo dia 4 del corrent en lo «Centre Recreatiu Catalunya».

Es un apropósit, ab motiu de tornar á inaugurar las funcions teatrals la societat ahont va estrenarse. Está ben escrit y s' hi nota certa facilitat, lo qual li valgué al autor sortir á compartir los aplausos que prodigá la concurrència á ell y al Sr. Mercader, que va recitarlo discretament.—S.

(1) Vegis *Obras de Larra*, edició á Paris, 1870, volúm quart, página 422 *¡Tu amor ó la muerte!*

D' aquesta obra va editarsen una edició á Madrid en 1836, en quina portada s' hi llegeix *¡Tu amor ó la muerte!* comedia en un acto de M. Scribe, traducida por D. Ramon Arriala.

Ara be *El suicidio de un sombrero*, editat á Barcelona; en sa portada s' hi llegeix en lletres microscópicas *«De un pensamiento de Scribe.»* ¿Qué pensament ni tal aca! Pensaments, diálech, detalls, escena per escena, es un decalch de la mateixa.

¿Pensá tal volta lo *plagiari* que Ramon Arriala era un traductor sense goia de reputació? Podria ser, y si es aixís dediquis á cultivar la secció dels Trencacloscas de nostres setmanaris y veurá á primera vista que RAMÓN ARRIALA es l' anagrama de MARIANO LARRA.

¡¡Tableaux!

La brema

Fina lo dia,

La foscor estén son mantell per la terra esfumant tot, y donant als objectes formas estravagants y fantásticas.

Per los vinyats se destacan las siluetas dels bremadors, que aprofitan la llum egoistament per enllestir la tasca.

Tot es vida y mohiment.

Enguany la cullita es abundant y sahonada.

La suhor pròdigament llensada, bon rescabament tindrà, y 'ls cellers rebrán joyosos lo preuhat most, covantlo embotat, engelosit, dins sas quatre parets rónegas y polsosas com la lloca 'ls pollets sota sas alas.

Homens y donas feinejan sens descans, cantant alegrement amorosas corrandas.

Algunas parellas traginan portadoras, y tot

carregant los carros contemplan los molsuts gotims acurullats, y crehuant sas miradas amorosas ú satisfetas, com volguentse dir; son ells que sellan nostra ditxa; ells son qui 'l pa durán á casa.

Es negra nit y 'ls carros cruxint y suquejant van arribant pe 'ls masos ahont s' hi aspira la forta olor marejadora del rahim encupat.

A la fumosa y pestilenta llum de fanals d' oli se reflectan sombrosament las parets mal arrebossadas del grosser cobert que 'ls cups resguarda. Nuadas als bonyeguts vigots, penjan asprosas cordas com reclamant cossos de criminals pera brandarlos, y á ellas agafats si veuhen homens nervuts, lo pit pelós, mal covert per suada camisa, brassos y camas arremangats, mostrant sa pell curtida, color de terra cuyta, dansant diabòlicament com moguts per una furia infernal que 'ls fes brincar vertiginosament al compás de cops de forca.

Poch temps al descans se donan.

La premsa rondinant exprém sens compassió pinyols y rapas.

Pel canaló lo vi pausadament s' escorra, y ab l' ull obert las botas li brindan en son fons encorvat segura estada, y ofegarán sos planys quant la fermentació comensi.

Las botas plenas, arregleradas y ben tapadas ab estora ú borrassas, molt cofoy lo pagés al son s' entrega, no sens avans de ficarse al llit obrir lo finestró de sa cambra y passejar per l'espaysa neguitosa mirada, encomanant á Deu ab tota l' ánima que tardi molt de temps en fer tronadas.

C. SAMÀ.

LA DIVA DEL DIA

MARIA GALVANI

Epígramas

—Lo metje m' ha receptat una medicina, Pere.
 —¿Y la pren ab voluntat?
 —No que la prenh ab cullera.

—¿Quant te costa aquest vestit?
 —Catorze duros, Mariano.
 —¿Que vas pagarlo al contat?
 —No que vaig pagarlo al amo.

—Per fer trenta carambolas vaig aná ahí á Sant Gervasi.
 —¿De veras?

—No; de Cassolas.

J. STARAMSA.

Íntima

Jo 't perdono de cor els teus desprecis
y 'l que trenquis, perjura, 'l jurament
que posant á Jesús per testimoni
un dia 'm vares fer.

En lo pecat durás la penitencia
esposante ab un vell
que del amor ne te remota idea,
sols un recort casi esfumat pel temps.

Casat ab ell, Maria, y quan sos llabis
se posin sens passió demunt dels teus,
fibradas d' escorsó deurán semblarte
sos besos frets com gel.

Y anyorant els que 't feya jo amoixante,
prou dirás, baix, baixet,
per por de que l' espós puga sentirte:
¡Ell ne sabia més!

JAPET DE L' ORGA.

Los noys

¿Qui no ho ha sigut?

Quasi be, pot dirse que ningú.

Tal vegada hi haurá qui 's posi á riurer, al
observar que dich *quasi be*, y si aixís es, jo diré
á aquell que aixó fassi:

—¿Vosté no n' ha conegut cap?

Donchs jo, sí. N' hi ha pochs, poquíssims, es
cert; pero n' hi ha.

Aixís com hi ha homes que, deixant apart lo
seu desenvollop fisich y la seva edat, no han ade-
lantat un pas de quan eran noys—y d' aquets
n' hi ha molts — també ni ha, per rara coinci-
dencia, noys que no tenen de tals més que la
falta de anys y de desenvollop.

D' un noy es aquesta frasse:

—Mamá, Deu, que totho veu, ¿per qué permet
qu' aquets infelissos pateixin?... Y senyalaba á
unas criaturas qu' en ple Desembre anaban pel
carrer, descalsos, demanant caritat, pintada so-
bre d' ells la mes horrorosa miseria.

Lo noy que fa una pregunta aixís, deixa cla-
vat al home mes sabi á qui la fassi.

Are be, sérs com aquet, que no per ser escas-
síssims, deixan de serhi, demostran qu' han
vingut á la vida ja fets homes.

En cambi d' aquets, hi han altres noys que ho
son sempre. Per ells los anys, l' estudi, la posició
ó l' experiència no son res enterament.

Y á fé qu' aquets no son pas raríssims, sino
que n' hi ha tants com vulguin.

¿Hi ha noy mes *noy*, que l' home que per lo-
grar las caricias d' una tendre auclleta, l' hi
jura amor etern y li promet casarshi, y si per
un etzar logra sos criminals desitjos, lluny de
cumplir sa promesa, deixa abandonada á la víc-
tima, no recordantse 'n may mes?

¿Hi ha *noy* igual al home qu' exigeix als seus
fills la mes severa rectitut en tots los seus actes,

y ell no 's recata de presentarse als llocs pú-
blichs, acompanyant á una dona que no ha sigut
may la seva?

¿Quin noy es tan petit com l' *home-noy* que,
perque una dona l' ha desdenyat, agafa un arma
y 's suïcida?

¿Quin noy trobarém qu' al péndrerli una bala
un amich seu, no vulgui defensarla y 's baralli
ab qui aixó li fa, estant per aquest sol fet molt
per sobre de certs homes que 's deixan trepitjar
la dignitat y l' honra, sempre qu' aixó 'ls valgui
lo poguer viurer ab l' esquena drete?

¿No 'ls sembla que tots aquets qu' esmento, y
molts altres de que faig cas omis en gracia á la
brevetat, son noys, encar qu' ells no s' ho
pensin?

¿Acás, á no existir aqueixa munió de noys *per*
in æternum, no sería molt altra cosa la vida?

Me dirán vostés tal vegada:

—¿Pero, sabs tú si tots los que 's troban ab
algun dels defectes que senyalas, creuhen ab tú
que, á pesar de l' edat, no han deixat de ser
noys?

A lo qual jo contestaré ab una rodona nega-
tiva.

Ni un solament n' hi ha que cregui qu' ell
ho es.

Pero aixó no proba pas lo contrari.

¿Han vist vostés cap tísich que, conforme va
avansant mes la seva terrible enfermetat, no
cregui qu' está millor?

Donchs apliquin la conseqüència.

ENRICH RIERA Y MATEU.

Angoixa

La tinch en mos braços
lligada ab uns llaços,
qu' ignora 'l que may ha sabut de ballar;
la gent que 'm rodeja
me mira ab enveja,
y sols busca 'l modo de ferme penar.

Nineta estimada
no 't mostris cansada
de dirn parauletas que 'm fan tan feliç,
no restis pas muda,
que ab aqueixa ajuda
fas que 'n eixa vida tasti 'l paradiç.

VALERI SERRA BOLDÚ.

Servey de fora

GRACIA. — *Lo Mas perdut y Ensenyansa superior*, fo-
ren las obras escullidas per la funció del diumenge
últim en la concorreguda societat «La Banya Gracien-
se», las quals van ser desempenyadas ab bona voluntat
per tots quants hi entervingueren; pera la funció que

tindrà lloch lo dia 18 del present, están anunciadas duas obras catalanas; un aplauso á la direcció per lo bon acert.

Al «Cassino Artesá», s' hi representá lo drama *La pena de mort*.

Al teatro Moratin *La Parentela*, *Lo marit de la difunta* y *Vostés dirán*.

Aquesta nit obra las portas lo Teatro Principal, ab un drama castellá y la pessa *La Llupia*.

Lo dissapte vinent comensará la temporada en lo teatro Zorrilla una companyia de sarsuela, baix la direcció del popular tenor cómich Sr. Ramonet. — P. M.

GRANOLLERS. — Ab regular y escullida concurrencia se posá lo diumenge últim en lo teatro del «Cassino de Cranollers», lo drama en quatre actes, *Lo Castell de la Roca*, que segons veurán nostres lectors, ja 'n parlem en la ressenya de estrenos.

Prengueren part en la representació la companyia del senyor Tressols, acompanyantlo en lo desempenyo las senyoras Pallardó, Periu y Montal, y los senyors Morera, Barbosa, Llonch, Muñoz, Moré y Fernández.

L' autor del drama estrenat, Sr. Novellas, pot estar del tot satisfet per las mostrás de companyerisme que los socis del «Cassino» li donaren, regalantli un preciós quadro, pintat per lo intel·ligent dibujant Sr. Fradera, representant *Lo Castell de la Roca*, — títol del drama, — y gran número de coronas de llor y flors naturals.

Acabá la funció ab una xistosa pessa castellana. — C.

SANT MARTI DE PROVENÇALS. — Diumenge passat, en la societat «La Alianza», s' hi doná una representació del important drama de Soler, *Lo rector de Vallfogona*.

Ha sigut nomenat director d' escena del «Cassino Recreatiu Provençalense», lo celebrat actor D. Miquel Rojas.

En lo «Cassino Familiar», s' hi doná últimament una representació del drama *Lo primer amor*, y del celebrat quadro *Lo mestre de minyons*. — B.

CALDAS DE MONTBUY. — Ab motiu del Aplech, en lo Cassino del Centre, s' hi donarán duas funcions compostas de obras catalanas, de las quals donarém compte á son dia.

Felicitém als organitzadors. — X.

VICH. — Diumenge passat en lo teatro Ausonense, y per la «Reunió Humorística La Corneta», donaren un hermós concert vocal é instrumental, á benefici dels socis de la mateixa que han de ingressar al servey del rey. La part coral siguié dirigida per lo distingit

mestre D. Jaume Boixaderas, corrent la part musical á càrrech de la reputada orquesta Vicente, baix la direcció del intel·ligent jove D. Joseph Rovira. Los coros cantaren ab molt ajust, tenint que repetir algunas de las pessas pera satisfer las justas aclamacions del lluhit públich que omplia l' espayós teatro. — J. S.

SITGES. — A benefici del Sanatori de la Creu Roja, se doná diumenge últim una funció en la important societat «Lo Rebrot», posantse en escena *A la lluna de Valencia* y *Un barret de riallas*. — S.

ALFORJA. — Ab motiu de la festa major, en lo teatro del «Círcol Agrícola», s' hi doná una representació del drama *Amor de pare*, y la pessa *Mala nit*. Varen distingirshi la senyoreta Barceló y 'ls senyors Bori, Cabré, Avila, Solanellas y Rius. — A.

MANRESA. — La companyia dramática del senyor Bonaplata representá, en la nit del passat diumenge, una tragedia castellana.

Pera demá está anunciat lo despido de la mentada companyia.

Indaleci, es lo títol d' un drama en tres actes, original del jove autor D. Ignaci Torruella y Tomás, quin estreno tindrà lloch próximament en dit teatro. — C.

SANS. — Demá á la tarde se inaugura la temporada al Tiro. Forman part de la companyia que actuará baix la direcció de D. Fernando Bozzo, la primera actriu Sra. González, y las senyoras Gasó, Capará, Bozzo, Barsas, Busutil, y los senyors Gracia, Guardia, Barbosa, Llibre, Marqués, Romeu, Soler, Sabat, Caralt y Vicente.

S' estrenará la nova obra *Las cosas pels cabells*.

En el «Porvenir», se posá últimament un drama en quin desempenyo los senyors Baqué y Heredia y la senyora Vidal, foren molt aplaudits, especialment 'l senyor Baqué y se posá en escena *La Llupia*, del senyor Colomer, y diumenge se posará en escena el drama del senyor Guimerá, *Maria-Rosa*. — C.

SABADELL. — Al teatro Euterpe, la sempre aplaudida companyia Colomer posá en escena una sarsueta variant de *La hija del Barba*, en la que 's distingiren notablement lo Sr. Colomer, senyoreta Obregón y 'ls tenors amichs Escribá, Vergés y Periu, que feren las delicias del públich ab los acudits que conté la obra, si que algún d' ells molt chavacá. Sigué demanat á las taulas lo mestre Fando.

Després posaren en escena la sempre aplaudida *Lo somni de la Ignocencia*.

Dissapte, una companyia d' aficionats posá en escena un drama que sortí molt poch ajustat, dadas las pocas condicions dels intérpretes. Per fi representaren *Enredos*, que sortí regular.

Als «Campos Recreo», hi actúa una companyia de sarsuela seria. Debutá ab una de castellana. Anuncia próximament l' estreno de *Matrimonis á Montserrat*, que desitjariam fos certa tal nova. — J. F.

Vaig veure't, y prenat de ta bellesa
y per l' imán de los teus ulls atret,
vaig seguir't, y 'm digueres vergonyosa:
— ¡No 'm segueixi, per Deu, que 'm compromet!

Avuy t' he vist, ja en mans de la deshonra;
la puresa en ton rostre no existeix;
no t' he dit res, puig m' has inspirat llástima,
pro en ta mirada hi he llegit: — Segueix.

PAU PLA.

FULLA D' ÀLBUM

Una nota del Port de Barcelona

Las flors y l' amor

A una amiga

Jo tenia un jardinet
que cuidaba ab gran delit,
vaig tenir qu' anarmen lluny
ab gran tristor lo dexí.
...Tot sech, filla, vaig trobarlo
quant al cap de temps torní.

Com t' es fácil lo trobar
després d' una llarga ausència,
que l' home á qui tu aymabas
hagi oblidat ta existencia.

MARCELA PALMÉS SIMÓ

Novas

Ab los folletins dels números d' avuy y l' vinent quedará completada la divertida comedia *La vida al encant*, original del reputat autor dramátich D. Conrat Roure.

A las numerosas obras que, com ja saben nostres lectors, per havelsho anúnciat repetidament, tenim en cartera, se n' hi han anyadit quatre ó cinch també molt celebradas, y tenim además molt adelantada la gestió d' una preciosa obreta d' actualitat deguda á una de las més reputadas plomas de nostre renaixement literari catalá.

Han sigut citats ja los testimonis de descárrech pera la Vista Pública que de la causa Ferrer-Ximeno deu veurers lo dia 17 del corrent (dissapte vinent) á las dotze del matí, en l' Audiencia d' aquesta capital.

Los aludits testimonis, citats per la defensa, son: lo propi acusador D. Anton Ferrer y Codina, y los senyors següents: D. Joseph Roca y Roca, D. Pacia Ros, D. Ramon Estany, D. Artur Guasch Tombas, D. Joaquim Ayné y Rabell, D. Benet Escaler, D. Joseph Barbany, D. Lambert Escaler, D. Anton Pallejá y D. Pere Reig y Fiol.

La defensa correrá á cárrech del distingit lletrat don Conrat Roure. L' acte com ja s' ha dit, será públich.

Diumenge passat varen surtir cap á París las distingidas artistas, pianista y violinista respectivament, senyoretas Mercedes y Rosita Rigalt y Lladó.

Las mentadas senyoretas, molt conegudas en los centros artístichs de la capital de Fransa, per son talent, probablement vindrán á Espanya durant lo pròxim hivern, donant concerts á Madrid y Barcelona.

Desitjém qu' aixís ho fassin, puig Barcelona, sa patria, encara no ha pogut apreciar los mérits de unas artistas que per lo que d' ellas ne diu la premsa estranjera, tant l' honra.

Se trova ja restablert de sa malaltia lo celebrat actor D. Conrat Colomer.

Nostra enhorabona.

Los aplaudits autors senyors Roig y Millá están escribint una humorada en un acte que s' titula *Los grills de las sebas*, y será la segona part de tan aplaudida *Sebas al cap*.

Com son varias las societats que desitjan estrenarla,

sos autors donarán privilegi d' estreno á tots los que la representin durant lo mes que s' ficsará próximament, fent constar en los exemplars impresos los noms de las societats y dels artistes que l' interpretin.

Esperém tenir prompte exemplars de dita obra.

Nos prega la Comissió Liquidadora del Homenatge á Verdaguer, qu' essent ja poquíssims los senyors que faltan passar á recullir sos donatius, s' els agraahirá se serveixin activar la gestió.

Las horas en qu' está constituída pera aquest objecte dita Comissió, son de dos á quatre de la tarde en lo local, Cabras, 13, 2.^{on}

Tenim rebut lo primer número d' un nou setmanari que s' publica á Manresa, baix lo títol de *La Campana de la Guà*.

Aixís mateix ha visitat nostre Redacció *La Unión de la Izquierda del Ensanche*, revista quinzenal publicada per la mateixa societat de que pren títol.

Se ls desitja molts anys de vida.

Lo distingit mestre Sadurní, director de la Banda Municipal de Barcelona, ha guanyat lo primer premi en lo Certámen Musical celebrat á Lugo, concedit á la millor composició pera banda.

Se l' felicita per tan honrosa distinció.

Lux s' anomena una nova Guà mensual que ha comensat en lo present mes á publicarse á Barcelona. Val sols 15 céntims y s' recomana per la abundancia y precisió dels datos que conté.

LO TEATRO REGIONAL ha nomenat dos corresponsals literaris á París.

Creyém que ls lectors veurán ab gust aquestos nomenaments, puig los tindrem al corrent de tot quant passi á la vehina nació, que pertanyi á l' índole de aquest periódich.

A la edat de 19 anys ha mort en aquesta ciutat lo jove artista D. Gerardo Jarque.

Era reputat pianista y ja aplaudit compositor. Formá part del popular terceto cómic musical anomenat *Los tres bemols*, que nostre públich tingué ocasió de aplaudir en lo derruht Circo Ecuestre y en lo teatro Granvia, durant la temporada á cárrech de la companyia Lasantas.

La mort del jove Jarque ha sigut sentidíssima per lo molt que s' feya apreciar, tant per son bon carácter com per sa extraordinaria disposició per l' art musical.

Doném á sa familia lo més sentit pésam per tan irremparable pèrdua.

ROMEA.—Dimars per fi s' hi doná una funció dedicada á la memoria de Soler. Se posá lo immortal drama *La Dida*. En quant á la pessa s' hi notá ausencia de bon gust al escullirla.

Dijous comensá la temporada en aquest teatro la lluhida societat «Tertulia Catalanista», posant la preciosa producció de Arnau *En lo camp y en la ciutat*.

ELDORADO.—Lo genial actor ha representat últimament la creació de Molière titulada *Tartuffe*. No pot demanarse compenetració més acabada d' un personatge de tanta dificultat. Lo públich li prodigá una de las ovacions més entusiasmadas de la temporada actual.

NOVETATS.—Després d'alguns aplassaments per indisposició del baix senyor Perelló, dimecres se donà per fi la primera representació de la òpera de Boito *Mefistófele*.

Per més que's notaren alguns defectes propis d'una representació de tal importància, aquesta òpera resultarà segurament una de les que millor s'han posat en aquest teatre durant l'actual temporada.

La presentació escènica ha sigut també posada ab cuidada, per quins motius creyém te de proporcionar molts bons rendiments a la empresa.

GRANVIA.—Ab *Donna Juanita* y la *Traviata* pot dirse que ha passat la present setmana, y en vritat qu'han sigut atracció més que suficient, ja que 'ls plens s'han contat a diari.

FRONTÓN BARCELONÉS.—Pocas vegadas es té la satisfacció de veure un partit tan renyit com lo jugat diumenge passat en aquet frontón. Lluytaren Muchacho y Eguibar, blanchs, contra Tacolo y Villabona, blaus, essent lo partit a 40 tantos. Disputárense 'ls dos bandos los tantos un a un ab fèy ganas de guanyar, igualantse infinitat de vegadas, essent la última en lo tanto 29 y decidint la victòria a favor dels blaus, unas dos parets de Muchacho que tiraren la pilota a la sorra. Lo públich, bastant numerós, sortí satisfet d'aquet partit, desitjant se repetixin sovint.

La empresa d'aquet frontón ha contractat al boleista Larralde, de qui s'esperan los més satisfactoris éxits.

FRONTÓN CONDAL.—Dissapte passat s'inauguraren en aquet frontón los partits de nit, novetat que fou causa de que acudís al mateix numerosa concurrència. Zabarte y Ochandiano, vermells, deixaren en 41 tantos a Unzueta y Ayestarán, blaus. Hasta el quinze 21 que igualaren per primera vegada, poca novetat oferí 'l partit, mes desde aquet tanto en que igualaren alguna altre vegada, fou ja més competidíssim, sens que per aixó los blaus poguessin contrarrestar la maestría del de Portugalete, de qui veraderament fou la victòria, puig que sobre ell caigué tota la carga del bando contrari.

En lo partit del diumenge últim, jugaren Portal y Chiquito de Abando, vermells, contra Gamborena y Americano, blaus. Hi hagué tantos llargament disputats y altres defensats ab molta manya, com fou lo 46 vermell, ahont s'apuraren totas las combinacions que puguin ferse en lo joch a blé y cesta. A pesar de no igualarse una sola vegada, portant sempre los vermells una ventatja de quatre a sis tantos, lo partit resultà superioríssim, morint los blaus en el quinze 44.

CATALUNYA.—Ab motiu del aniversari de la fundació d'aquesta lluhida societat, se posà en escena *Batalla de reynas*, *Fa ja un any* y *Lo príncep del Congo*, en quinas produccions s'hi distingiren notablement las senyoretas Gassó, germanas, y Martín, y 'ls senyors Mercader, Ballart, Pau Marqués y demés que hi prengueren part. Hi hagué un plé a vessar de concurrència elegantíssima.

El local engarlandat ab gran gust; diferents escuts de Catalunya completaban lo decorat.

Felicitém a aquesta societat per haver inaugurat la temporada ab obras catalanas, aixís com també pel important cartell de temporada que han presentat, donant una lliçó en prova de lo molt que pot ferse en be del teatre de la terra.

CENTRE CATÓLICH DE HOSTAFRANCHS.—En aquesta

associació diumenge últim se posà en escena lo celebrat drama *Lo port de salvació*.

ANTICHS GUERRERS.—La funció que donà diumenge últim a la nit, siguié de sarsuela, essent duas d'ellas las celebradas *La Marmota* y *Lo primer dia*.

CAMELIA.—Aquesta distingida societat te en preparació pera posar en escena varias obras catalanas. Pera demà te anunciadas duas obras en un acte a més de celebrar l'acostumat ball de societat.

LOS CANTADORS.—Lo director del quadro dramátich de aquesta societat senyor Viñals, y l'aficionat senyor Miquel, han sigut contractats pera formar part de la companyia Tutau, que deu actuar durant lo present hivern a Mataró.

En substitució ha sigut nombrat director lo senyor Vila, y han entrat a formarne part los senyors Ballart y Valls.

NIU GUERRER.—Ab un desempenyo acabadíssim diumenge a la nit s'hi representá l'important drama *Muralla de ferro*.

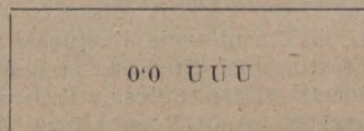
ASSIÁTICH.—Aquesta nit deu tenir lloch l'anunciada funció a benefici de D. Joseph Bernadó.

Donat lo important programa y las simpatías del beneficiat, es d'assegurar hi acudirà extraordinaria concurrència.

Enigmas

Geroglífichs comprimits

I

ARCADIO.

II

ISIDRO CARDÚS.

Correspondencia

Llorens Casulá: sols es aprofitable l'assumpto.—Joseph Gasó: veurá lo que se'n diu en la secció de Novas.—Isidro Cardús de B.: anirán bastants.—Jaume Casellas: en efecte per las molts personas que 'ns han dit qu'hi anirán es de creure hi haurá abundant concurrència.—Andreu Serra: ben fet seria engiñós, advertintli que 'n cita algunas equivocadas; l'altre es defectuosa.—Surisenti: servirá; encare que plegui mes tart pot ser encare veure algo.—Enrich Riera Mateu: també va bé.—Pepet de Catalunya: versifica molt malament.—Joaquim Bernis Pruna: anirán los geroglífichs.—Joseph Camprobi: un d'ells.—Nas de boca: es poca cosa.—Miquel Miramar: va bé.—Geroni Munné: las sevas apreciacions son atinadas.—Francesch Soler: mil gracias per son servey y bona voluntat.—Carlos Garriga: no tindria interés.—Joaquim Oller: va be.—Guillem Torres: mil gracias.—Joseph Samalt: es gastat. Lo demés que no's cita es que no va be.

Tipografia «La Académica», Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861